

УДК 338.48:338.48(477.6)

Александров Н.Е.¹, Корнієнко О.М.²

¹ студ. гр. МТЕ-120 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Закарпатська область має надзвичайно сприятливі умови для розвитку практично всіх видів туризму. Пріоритетами, які можуть і повинні використовуватись для подальшого ефективного розвитку цього виду діяльності, є: природно-кліматичні та екологічні особливості краю. 70 відсотків території області складають гірські та передгірські зони, що зумовлює специфіку і своєрідність цієї частини України. Крім цього, Закарпатська область на сьогодні вважається одним з найбільш екологічно чистих регіонів країни, чим і пояснюється попит на оздоровлення і

відпочинок саме в цій місцевості; наявність унікальних туристичних об'єктів; наявність природно-заповідних зон, що можуть набути міжнародного значення для розвитку туристичної індустрії. Найбільш перспективними серед них є Карпатський біосферний заповідник, національний парк «Синевир», Ужанський національний природний парк; розташування на території Закарпатської області численних історико-архітектурних та культурних пам'яток. Наявні в області музейні комплекси (Закарпатський музей народної архітектури і побуту, єдиний в Україні музей лісу і сплаву, музей-кузня «Гамора»), замкові споруди, дерев'яні церкви краю та багато інших можуть успішно використовуватися для організації масових видовищ з метою приваблення туристів [2].

Сьогодні на Заході України знаходиться понад 300 тисяч внутрішньо переміщених осіб, що стимулює розвиток саме внутрішнього туризму. До війни в Україні, в тому числі й на Закарпатті, пріоритетом був міжнародний туризм. Внутрішній туризм стає більш доступним для людей, які прагнуть оздоровитися, але не мають можливості для дорогого відпочинку. Він характеризується локальністю та бюджетністю. Неможливо планувати відпочинок на півроку чи кілька місяців вперед. Через ситуацію в країні люди не можуть бути впевнені в безпеці майбутнього. Саме тому Закарпатська туристична організація вирішила зробити 2024 рік роком квіткового туризму. Квіткові локації приваблюють людей і дарують їм естетичну насолоду. З 22 червня 2023 по 22 червня 2024 року саджанці японської вишні були висаджені біля знакових об'єктів у всіх 64-х громадах Закарпаття та поруч із відомими туристичними об'єктами краю [4].

За даними Управління туризму та курортів Закарпатської обласної державної адміністрації, протягом січня 2024 року до місцевих бюджетів Закарпатської області сплатили 1,4 мільйона гривень туристичного збору, що на 19,7% більше аналогічного періоду 2023 року. У тому числі: туристичний збір, сплачений фізичними особами становить 938,8 тисячі гривень, а збір, сплачений юридичними особами – становить 559,4 тисячі гривень [3].

Найбільші суми туристичного збору надійшли до бюджетів територіальних громад: Ужгород – 397,5 тисячі гривень; Поляна – 165,5 тисячі гривень; Мукачево – 156,1 тисячі гривень; Оноківці – 105,2 тисячі гривень; Виноградів – 103,9 тисячі гривень; Косонь – 101,2 тисячі гривень; Довге – 85,0 тисячі гривень; Берегове – 73,7 тисячі гривень; Кольчино – 70,6 тисячі гривень; Пилипець – 46,4 тисячі гривен [3].

Найвище зростання показників надходжень до бюджету відповідно до минулого року у січні 2024 року спостерігається у Костринській громаді – зростання у понад 34 рази (31,4 тисячі гривень), Воловецькій громаді – у 15 разів (1,056 тисячі гривень), Мукачівській громаді – у 9 разів (156,1 тисячі гривень), в Оноківській та Виноградівській громадах – у 3 рази (105,2 і 103,9

тисячі гривень відповідно) [3].

Туризм Закарпатської області має усі можливості для розвитку – це і природно-кліматичні та географічні особливості місцевості, унікальні туристичні об'єкти, наявність природно-заповідних та охоронних територій, сформована раніше база для розвитку різних видів туризму. Слід зазначити, що роботи для покращення умов, якості обслуговування, громадських закладів є однозначно багато, але поруч із цим йдуть складові успіху розвитку цього напрямку в регіоні – це збереженість природних ландшафтів, доступність місцевості, вигідна інфраструктура, цікаві туристичні місця та об'єкти, імідж області, рекреаційні комплекси та курорти. Туристичний потенціал цього краю багатий і його слід розвивати. На найближче майбутнє потрібно звернути увагу на налагодження конкурентоспроможного ринку рекреаційних послуг шляхом модернізації наявної відпочинкової інфраструктури та поширення малих форм рекреації, зокрема сільського зеленого туризму [1].

Отже, туризму Закарпатської області однозначно бути, однак залишається відкритим питання часу та фінансування. Слід зазначити, навіть в умовах війни держава продовжує активно розвивати туризм та його складові, особливо у цьому зацікавлений місцевий уряд – потреба відпочивати та відновлюватися нікуди не зникла, а попит значно збільшився.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт кафедри Менеджменту Львівського торговельно-економічного університету. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakarpattyachko.com.ua/pryroda/2011-07-29-19-37-39> (дата звернення: 03.04.2024).

2. Характеристика діяльності агентств регіонального розвитку в Закарпатській області. Звіт Міністерству економіки України за 2004 р. Обласна державна адміністрація Закарпатської області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://referat-ok.com.ua/work/turistichno-ekskursijni-resursi-zaka-2/> (дата звернення: 03.04.2024).

3. Інформаційно-аналітичне видання Карпатський об'єктив. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rakhiv.rayon.in.ua/news/676932-na-zakarpatti-u-sichni-splatili-mayzhe-15-milyona-griven-turistichnogo-zboru> (дата звернення: 03.04.2024).

4. Онлайнвий картографічний сервіс Visicom. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://api.visicom.ua/uk/posts/flow1232123> (дата звернення: 03.04.2024).